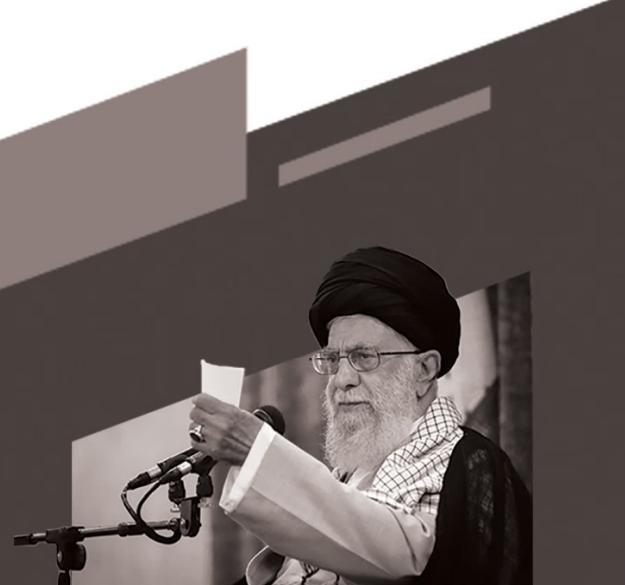

هیئت امنای صرفه‌جویی ارزی ولنگاری

مطالبه‌گری فقط انتقاد نیست، مطالبه‌گری فقط اعتراض نیست، اگر چه در آن، اعتراض هم وجود دارد ... آنچه فایده دارد عبارت است از پیشنهاد. ببینید در اسلام هم نهی از منکر با امر به معروف همراه است، نهی از منکر همان اعتراض است، امر به معروف یعنی پیشنهاد ...

قرگاهی مبکاره
با مفاسد مقتصر

fesadsetiz.ir
@gharargahmelli

تهران میدان انقلاب - خ کارگر
شمالی - بن بست امین - پلاک ۱۰
۰۲۱-۶۶۴۰-۸۷۳۰

قرگاهی مبکاره با مفاسد مقتصر

**پیشنهادات:
باعنایت به:**

- قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار
- برنامه سوم توسعه به بعد (عدم جواز به دولت در تشکیل شرکت‌های دولتی)
- اصل ۴۴ قانون اساسی

* همچنین با توجه به تصريح آيین‌نامه داخلی ((هيأت امناي صرفه جوبي ارزى)) مبني بر:

- حمایت از شرکت‌های سازنده موردن تأیید در داخل کشور
- نقش کمک‌یاری و نه قیمو میت

چند پیشنهاد برای اصلاح این نهاد را به می‌شود:

- ۱- انتقال دانش فنی شرکت‌های تابعه به بخش خصوصی متقارن
- ۲- انتقال کامل بخش تولیدی مجموعه به بخش خصوصی^۳- منحل نمودن کامل ((هيأت امناي صرفه جوبي ارزى))^۴- در صورتی که هیچ یک از روش‌های فوق به کار بسته نشود، می‌باشد حداقل ((هيأت امناي صرفه جوبي ارزى)) از یک نهاد عمومی غیردولتی (که امکانات و توانایی‌های زیادی دارد) به یک شرکت خصوصی تغییر هویت داده شود و از حمایت دولت و امتیازات ویژه محروم شود.

معرفی

هيأت امنای صرفه جویی ارزی در خلال ۸ سال دفاع مقدس با هدف ((کاهش بروکراسی اداری در تامین ملزمومات پزشکی مصدومان جنگی)) ایجاد شد. فعالیت این هيأت پس از خاتمه جنگ تحملی عمل لایران یافته تلقی می‌شد تا آنکه در مجلس پنجم شورای اسلامی قانونی تصویب شد که بر مبنای آن فعالیت ((هيأت امناي صرفه جوبي ارزى در معالجه بیماران)) تحت عنوان نهاد عمومی غیردولتی دوباره آغاز شد. تعداد اعضای این هيأت ۵ نفر در نظر گرفته شده است که تماماً توسط وزیر بهداشت منصوب می‌شوند.

اهدافی که برای این هیات در قانون در نظر گرفته شده عبارتنداز:

- ایجاد زمینه معالجه همه بیماران در داخل و بی نیاز کردن کشور از اعزام بیمار برای معالجه به خارج از کشور
- ۲- کاهش وابستگی علمی و فنی در زمینه مداوای بیماری های بیماران یاد شده در بند فوق
- ۳- صرفه جویی ارزی

مهمترین اختیارات هیات امنی صرفه جویی ارزی عبارتنداز:

- ۱- ایجاد هرگونه تسهیلات برای واحدهای درمانی داخل کشور و تجهیز آنها
- ۲- اعزام متخصصان پیراپزشکی و حرفه های وابسته برای دوره های آموزشی (تعیین مصادیق و شرایط با خود هیات است)
- ۳- بهبود کیفی و کمی امکانات مراکز آموزشی و درمانی داخل کشور
- ۴- زمینه سازی و ایجاد تسهیلات برای ساخت و سرمایه گذاری در تولید در حد امکان
- ۵- پرداخت ها و دریافت ها و واردات و ارسال قطعات مصرفی هیات به خارج کشور از هرگونه مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، بیمه محلی، ثبت سفارش و پرداخت مابه التفاوت، معاف است.
- ۶- واردات و خروج موقت یاد آئم تیوب مستعمل و قطعات دستگاه های پزشکی جهت تعمیریا جایگزینی از کشور برای هیات امنی بدون سپردن تضمین بلا منع است.

همانطور که مشخص است این هیات اختیارات و توانایی های زیادی دارد که می تواند زمینه ساز انحصار طلبی در بازار شود.

گفتنی است تأثیرات سوء هیأت امنی ارزی و شرکت های تابعه آن، پیشتر توسط کارشناسان و افراد حقوقی مختلف با رهای اعلام شده است که نمونه هایی از آن در دادمه مطرح می شود:

قاضی پور (عضو کمیسیون کارگری مجلس): ((در حال حاضر اقدامات هیأت امنی صرفه جویی ارزی در معالجه بیماران خیانتی به تولید داخلی در کشور است))

ناصر ریاحی (به نقل از نهاد نیان، معاون اقتصادی رئیس جمهور): ((تاسیس شرکت آواسلامت بر اساس قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، اشتباہ و خلاف است))

قاضی پور (عضو کمیسیون کارگری مجلس): ((سالانه ارز زیادی از کشور به خاطر این واردات انحصاری خارج می شود اما این هیأت بدون پرداخت هیچگونه عوارض و بیمه ای، داروهایی را وارد می کنند که توان تولید آن در داخل کشور وجود دارد))

محمود نجفی عرب (رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی): ((شرکت های تاسیس شده از سوی این نهاد عمومی در حوزه های تامین نیروی انسانی برای بخش های درمانی [موسسه کارآفرینان آواسلامت]، فناوری اطلاعات [شرکت آوای فناوری اطلاعات سلامت]، تامین تجهیزات پزشکی [شرکت تامین آواسلامت] و نیز در بخش ساخت و ساز] شرکت عمران آواسلامت [راهانداری شده است. به گفته وی، تاسیس این چهار شرکت که وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است، خلاف قانون است چرا که وزارت خانه ها و دستگاه های دولتی اجازه تاسیس بنگاه های اقتصادی راندارند))

موجودی به نام نهاد عمومی غیردولتی

براساس قانون اساسی، اقتصاد ایران دارای سه بخش خصوصی، دولتی و تعاونی است. اما واقعیت چیزدیگری را بیان می‌کند. بخش دیگری تحت عنوان بخش عمومی غیردولتی در صحنه اقتصاد ایران بازی می‌کند. نهاد عمومی غیردولتی واحدهای سازمانی مشخصی هستند که با جاواز قانون به منظور انجام وظایف و خدماتی عمومی تشکیل می‌شوند. طبق قانون مصوب ۱۳۷۳، بیش از ۵۵٪ از بودجه سالانه این نهادها می‌باشد از محل منابع غیردولتی تأمین شود. اما آنچه در واقعیت رخ می‌دهد سبب شده کارشناسان و اقتصاددانان انتقادات زیادی نسبت به این نهادها وارد کنند. همچنین بسیاری از فعالان بخش خصوصی نیز نسبت به فعالیت این نهادها اعتراض داشته و آنها را عامل انحصار طلبی در بازاری دانند. در حقیقت این نهادهای از قوانین بخش خصوصی تبعیت می‌کنند و نهادهای غیردولتی هستند.

برخی از امتیازهای این نهادهای عبارتند از:

سال	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵
نهادهای تاسیس شده	* آوا پردازی سلامت	* آوا کاربریان آوا سلامت	* عمران آوا سلامت * آوا همراه سلامت * تامین آوا سلامت * همپ سلامت ایرانیان (شمسا) * آوا فناوری اطلاعات سلامت	* هلی کوبتری آوا سلامت

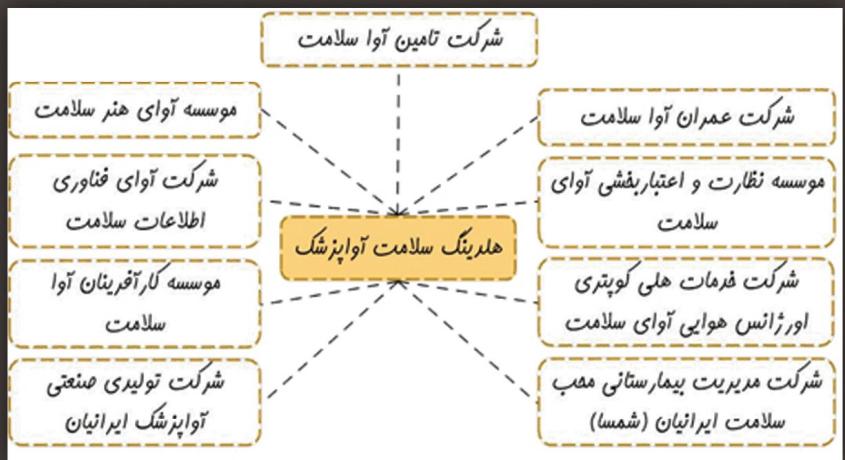
همانطور که در شکل بالا مشخص است، نزدیک به ۶۶٪ از شرکت‌های زیرمجموعه این هلدینگ، از سال ۹۴ تا سال ۹۵ تأسیس شده‌اند. و جالب تر اینکه تمام شرکت‌های این هلدینگ (به استثنای آوایشک ایرانیان)، در بازه ۹۲-۹۵ تأسیس شده‌اند. در حقیقت این شرکت‌ها به صورت تصاعدي در حالت رشد بی‌رویه بوده و در برخی موارد کاملاً با اهداف مطرح شده در تاسیس (هیات امنی ارزی) در تناقض می‌باشند.

اهمیت جلوگیری از دخالت‌های هیأت امنی ارزی و هلدینگ زیرمجموعه آن در ساختارهای کشوریه حدی بود که جزء اولین اقدامات وزیر بهداشت جدید (دکتر نمکی)، تغییر اعضای هیأت امنی ارزی و اعلام لزوم احلال شرکت‌های آوای سلامت بوده است؛ هرچند تاکنون اقدام قابل توجهی در خصوص محدود کردن اختیارات هیأت امنی ارزی صورت نگرفته است (لازم به ذکر است وزیر سابق بهداشت نسبت به ادامه کار این شرکت‌ها پافشاری ویژه‌ای داشت و هیچ‌گاه حاضر به شفاف سازی در این خصوص نشد). همچنین شنیده شده است که این هیأت کارت بازرگانی مربوطه به خود را در اختیار سایر واردکنندگان قرار می‌دهد تا با استفاده از اختیارات فراوان این هیأت، اقدام به واردات بنمایند.

- ۱- معافیت‌های مالیاتی
- ۲- امتیاز ویژه در مناقصات
- ۳- در اختیار داشتن کمالهای ارتقای و اطلاع رسانی خاص
- ۴- هیات امنی صرفه جویی ارزی نیز یکی از نهادهای عمومی غیردولتی است. نگاهی به منابع مالی این هیات می‌تواند رهگشایش باشد:
- ۱- بودجه عمومی دولت (تحت عنوان کمک)
- ۲- کمک‌های نقدی و غیرنقدی مردمی (غیربودجه‌ای)
- ۳- درآمد اختصاصی
- ۴- تسهیلات بانکی

به عنوان نمونه طبق سخنان رییس هیات امنی ارزی، از سال ۹۳ تا پایان سال ۹۶ حدود ۱۰۰ میلیارد تومان فقط در حوزه تامین تجهیزات پزشکی برای بیمارستانها هزینه کرده‌اند (که این رقم می‌تواند دورنمایی از گردش مالی و گستردگی حضور این نهاد در حوزه دارو و دارمان کشور انشان بدهد). همچنین براساس لیست دریافت‌کنندگان ارز دولتی (منتشر شده توسط بانک مرکزی)، در ۶ ماهه نخست سال ۹۷، این هیات نزدیک به ۴۰ میلیون یورو واردات با ارز دولتی داشته است.

هلهینگ هیات امنی ارزی

همانطور که پیشتر گفته شد یکی از اشکالات کارشناسان به نهادهای عمومی غیر دولتی، دخالت های گسترده در بازار و ایجاد محدودیت برای بخش خصوصی با کمک معافیت های گسترش دار و ارتباطات خاص میباشد. برای مشاهده این دخالت گسترده در حوزه دارو و درمان، کافی است نگاهی به مجموعه شرکت های زیر مجموعه هیأت امنی ارزی اندانخته شود. در شکل زیر تمام شرکت های زیر مجموعه ((هلهینگ سلامت آوازشک)) نشان داده شده است. این هلهینگ متعلق به ((هیأت امنی ارزی)) می باشد که تقریباً در تمام حوزه های مرتبط یا غیر مرتبط با درمان ورود کرده است.

دخالت در حوزه تولیدات پژوهشی توسط شرکت (آوازشک ایرانیان) :

- این کارخانه در سال ۱۳۸۱ احداث شده است و عملأ خلط تولید سوزنهای غیراستریل آن از سال ۱۳۸۸ آغاز به کار کرده است. به دلایل نام سخن های این شرکت در سال ۱۳۸۸ به هیأت امنی ارزی واگذار می شود. هم اکنون این کارخانه به تولید انواع سوزنهای پژوهشی مشغول است.

دخالت در حوزه استخدام و تامین نیروی انسانی توسط موسسه (کارآفرینان آوازسلامت) :

- وزارت بهداشت در حال حاضر در مواردی که امکان جذب نیرو ندارد از طریق این شرکت اقدام به جذب نیرو نموده و ساختارهای دولتی را به وسیله این شرکت ها کنار می گذارد. برای آشنایی با حجم نیروی استخدامی توسط این هیأت، کافیست به سخنان ریس هیأت امنی ارزی استناد شود. طبق سخنان دکتر حسنی، در سال ۹۵-۹۴ تعداد ۶۰۰۰ پرسنال در بیمارستانهای دولتی توسط این هیأت استخدام شده اند.

دخالت در حوزه حمل و نقل هوایی توسط شرکت ((هلی کوپتری اورانس هوایی آواز سلامت)) :

- این شرکت ضمن دخالت در واردات و صادرات تجهیزات مرتبط با صنعت هوانی و تعمیر و نگهداری آنها، به استخدام نیروهای مرتبط با این حوزه پرداخته و حتی در عملیات های پروازی و امدادی نیزوارد شده است.

دخالت در حوزه های هنری توسط موسسه (آواز هنر) :

- این موسسه ضمن دخالت در فعالیت های فرهنگی و هنری، حتی اقدام به ساخت سریال و اینیشن نیز نموده است. برای نمونه می توان به سریال های پرستاران و پریا و اینیشن (دیرین دیرین سلامت) اشاره کرد.

دخالت در سهامداری در حوزه های نفت و پتروشیمی:

- طبق گزارشی که یکی از خبرگزاری های رسمی کشور منتشر کرده است، هیأت امنی ارزی حتی در حوزه سهامداری شرکت های نفت و پتروشیمی نیز وارد پیدا کرده است تا جایی در سال ۱۳۹۴ مشخص شد که ۲۰۰۰ میلیارد تومان سهام مربوط به حوزه نفت و پتروشیمی را در اختیار دارد. آشکار شدن این سهامداری و اکتشاف بسیاری از کارشناسان را برانگیخت و نهایتاً با ورود دستگاه های نظارتی به آن، یک پرونده قضایی برای آن تشکیل شد.

همان طور که از توضیحات بالا مشخص می شود، دخالت این هلهینگ در بسیاری حوزه ها کاملاً مشخص است. از جذب نیرو گرفته تا ساخت و ساز مراکز بیمارستانی تا دخالت در حوزه های ۱۷ تا سهامداری نفت و پتروشیمی و ... کافی است برای پی بردن به شبکه پیچیده افرادی که این هلهینگ را اداره می کنند و ارتباطات این شرکت های به ظاهر متفاوت (ولی در واقع یکسان)، نگاهی به شکل زیر اندانخته شود. همانطور که در شکل صفحه بعد مشخص است، هیأت مدیره شرکت های ذکر شده، اکثر آنها در یکسان هستند که در شرکت های مختلف نقش متفاوتی ایفا می کنند.

نکته: جدول زیر نشان دهنده تعداد مناقصات انجام شده توسط هیات امنای ارزی در خصوص خرید دستگاه ها و تجهیزات درمانی است. همانطور که مشاهده می شود تعداد مناقصات سال ۹۴ به نسبت سال ۸۹ تقریباً ۱۵٪ برابر شده است.

تعداد	مناقصه	سال برگزاری	سال ۱۳۹۰	سال ۱۳۸۹	سال ۱۳۹۱	سال ۱۳۹۲	سال ۱۳۹۳	سال ۱۳۹۴
۳	۴۹	۸۰	۲۴	۱۲۱	۱۲۱	۱۱۴	۱۱۴	۱۱۴

درین مناقصات منتشر شده، علاوه بر کالای وارداتی، کالای تولید داخل نیز وجود دارد. سوالی که اینجا به وجود می آید اساساً برگزاری این مناقصات توسط هیات امنای ارزی می باشد. به این معنا که اصولاً چه لزومی به واسطه گری هیات امنای ارزی جهت خرید این اقلام وجود دارد؟ چرا این مناقصات توسط خود مراکز درمانی انجام نمی شود؟ چرا معاافیت از پرداخت عوارض و حقوق گمرکی در این موارد مستقیماً به شرکت های خصوصی اعطانی شود و حتماً باید با واسطه گری ((هیات امنای ارزی)) این کار صورت پذیرد؟

این نکته زمانی جالب می شود که هیأت امنای ارزی در "فراخوان تأمین و توزیع دارو و تجهیزات پزشکی به صورت آنلاین" کد ر تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۸ منتشر کرده است، آشکارا یکی از عوامل مهم در تعیین شرکت های برگزیده را، تعیین سهم هیأت امنای ارزی می داند؟ آیا این معنایی جز دریافت حق واسطه گری و دلالی در اعطای امتیاز واردات را دارد؟

دخلات در حوزه IT و ساخت نرم افزارهای این حوزه توسط شرکت (آوای فناوری اطلاعات سلامت):

- دخلات در تحلیل، طراحی و پشتیبانی نرم افزارهای جامع کاربردی

برخی اقدامات:

- استقرار سامانه یکپارچه بهداشت
- توسعه زیرساخت AIH
- تشکیل پایگاه جمیعت سلامت ایرانیان

دخلات در حوزه ساخت و ساز بهداشت و درمان توسط شرکت ((عمران آواسلامت)): این شرکت با انجام نقش واسطه گری، ضمن دریافت پروژه های عمرانی، این پروژه ها را در اختیار بخش خصوصی قرار می دهد. به عنوان نمونه در ۴ پروژه در دست اجرای هیات امنای ارزی در سال ۹۵، پیمانکار ۵ پروژه قرارگاه خاتم الانبیا و در پروژه ششم، پیمانکار شرکت آرمه نوبوده است. این به معنای این است که عملاً شرکت ((عمران آواسلامت)) نقش خاصی نداشته و صرفانقش واسطه گری را یافته اند و موده است.

برخی اقدامات:

- احداث مراکز جامع سرتان (۱۴ مرکز تیپ ۲ و ۱۴ مرکز تیپ ۳) (شرکت تبسیم، ورج دارو درمان، ره جویان سلامت اصفهان، گروه اقتصادی توسعه ملل و شرکت دارویی برکت)
- سرمایه گذاری، احداث و بهره برداری از بیمارستان ۵۴ تخت خوابی (موسسه خیریه زنجیره امید)
- پروژه طراحی بیمارستان ۴۰۰ تخت خوابی روانپردازی (قرارگاه خاتم الانبیا)

دخلات در حوزه واردات تجهیزات پزشکی توسط شرکت (تامین آواسلامت):

- دخلات در حوزه تامین و توزیع انواع تجهیزات پزشکی، بیمارستانی و دارویی جهت استفاده در اعمال جراحی پیوند اعضاء، کاشت حلزون گوش

برخی اقدامات:

- بررسی و انعقاد قراردادهای دارویی با وزارت بهداشت
- شرکت در مناقصه ۶۰۰ قلم داروی سازمان غذا و دارو
- مذاکره با سازمان غذا و دارو در خصوص تاسیس یک عمدۀ فروش داخلی برای تامین دارویی فوریتی
- انعقاد قرارداد تامین ۱۴ عدد دستگاه الکتروشوك
- رایزنی و مذاکره با کشورهای اروپایی - بازدید از شرکت تولیدکننده بالن و استنت های دارویی در اسپانیا